

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

Danica izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXIV.

V Ljubljani, 15. mal. serp. 1881.

List 28.

Govor sv. Očeta Leona XIII

o zasliševanju Slovanskih romarjev 5. mal. serpana 1881.

Dilecti filii!

Expectatos optatosque Urbs princeps catholici nominis vos hodie Roma complectitur: paternusque animus Noster adeo hac vestra frequentia triumphat et gaudet, ut quod olim Paulus Apostolus de Tito suo, idem Nos vere de vobis videamur esse dicturi, consolatus est nos Deus in adventu vestro.

Inde ab exordio Pontificatus Nostri cum Ecclesiam videremus apud proximas gentes graviter multis de causis laborantem; in eoque spectaculo nimium inesset acerbitalis, respicere ad Orientem libuit, si quam illic praeteritae res consolationem Nobis recordando afferrent, si quam in reliquum tempus laetam spem portenderent. Nunc autem Dei beneficio contingit, ut eius solatii, quod quaerere apud vos tunc instituebamus, partem aliquam hodiernus dies nec sane minimam afferat. Perspicimus enim studia vestra, dilecti filii; intuemur iusteque aestimamus pietatem ac fidem, quae vos animis concordibus iunctos huc perducere humilitati Nostrae excelsitatie Apostolicae Sedis honorem habituros. — Qua ex re non solum uniuscuiusque vestrum egregia voluntas, sed documentum etiam apparet admirabilis divinaeque Ecclesiae unitatis, de qua modo plura a te sunt, Venerabilis Frater, vere copioseque dicta. Conciliavit enim Jesus Christus suoque sanguine sanxit fraternam omnium hominum inter se coniunctionem: et qui credituri erant in Eum, in unam veluti familiam congregavit, quae est Ecclesia, cunctorum mentibus ac voluntatibus, ad tantam concordiam vocatis, ut unum esse debeant, sicut Ipse et Pater unum sunt.

Huius autem tuendae causae concordiae, primatum pontificium beato Petro Principi Apostolorum contulit, et ad Romanos Pontifices successores Eius transmitti iussit: videlicet ut, ad conspicuum Ecclesiae caput cohaerentibus membris, per universum christianae reipublicae corpus vita diffunderetur. Cuius vitae salutisque beneficium proximae et secundum Deum Cyrillus ac Methodius communes Apostoli vestri vobis, dilecti filii, pepererunt.

Ljubljeni sinovi!

Rim, stolno mesto katoliškega sveta, Vas je željno pričakovalo in Vas v ljubezni danes objema; Naše očetovsko serce pa se nad Vašim številnim shodom tako silno raduje in razveseljuje, da ménimo, kar je svoje dni sv. apostelj Pavel rekel o svojem Titu, smemo tudi Mi po pravici zastran Vas ponoviti: Bog nas je potolažil z vašim prihodom.

Že od začetka Našega papeštva, videči sv. Cerkev pri naj bližnjih narodih iz raznih vzrokov neusmiljeno stiskano, in ko Nam je ta pogled delal silne bridkosti, Nas je volja obšla proti Jutru se ozreti, bi li spomin na preteklost Nam posvetil s kakim razlogom in poterdilom veselega upa za prihodnje. Zdaj pa se je po Božji dobroti zgodilo, da ravno današnji dan Nam podaja del — in ne naj manjši del — tega tolažila, ki smo takrat namérjali ga med Vami iskati. Zakaj dobro znani so Nam, ljubljeni sinovi, Vaši nameni, vidimo in po pravici cénimo ljubezen in vérnost, ki Vas je s tako daljnih in raznih dežel pripeljala sem zedinjene z cnosernim sklepom, da Naši nizkosti in naj višemu gospodstvu apostolskega Sedeža svoje podložno počešenje skažete. — Iz tega se razodevajo ne le samo preblagi občutki slehernega izmed Vas, temuč sije tudi dokaz prečudne ter božje edinosti sv. Cerkve, o kateri si Ti, častitljivi Brat, ravnokar resnično in obširniše govoril. Zakaj Jezus Kristus je sklenil in s svojo kervjo zapečatil bratovsko zvezo vsih ljudi med seboj, in vse kateri so imeli v njega verovati, je zbral kakor v eno družino, ki je sv. Cerkev, vsih um in voljo je v tako popolno edinost spravil, da morajo biti Eno, kakor sta On in Oče Eno.

Da se pa ta edinost ohrani, je naj više pastirstvo podelil sv. Petru, apostolskemu pervaku, in je zapovedal, da naj se preseluje na rimske Papeže, njegove naslednike, da namreč udje ostanejo v zvezi z vidno glavo sv. Cerkve ter se razlija življenje po vsem životu družine velike keršanske. To je dobrota življenja in zdravja, ktero sta Vam, ljubljeni sinovi, najbliže in za Bogom pridobila ss. Ciril in Metod, obéna Vaša aposteljna.

Revera saeculo nono, quo tempore Slavorum nomen percrebuit, cum illi se totos excolendis maiorum vestrorum animis incredibili caritate dedidissent, eos haud longo intervallo in Christo Jesu per Evangelium ipsi genuerunt. Ita iis gentibus contigit, ut ad hanc Apostolicam Sedem adiungerentur, hoc est ad Petram, quam Christus Dominus esse voluit Ecclesiae suae fundamentum, et adversus quoslibet vel hominum vel inferorum impetus invictissimum propugnaculum. Coepit ex eo tempore inter Slavos et hanc beati Petri Sedem ea consuetudo vicissitudoque officiorum, cuius ipsa memoria, hoc praesertim die vobisque praesentibus, vehementer est ad recordationem iucunda. Hic enim in Urbe Roma fratres sanctissimi de ratione muneris a se gesti retulerunt: hic integritatem fidei suae ad sepulcra Principum Apostolorum iureiurando confirmarunt: hic dignitatem episcopalem consecrationemque adepti sunt. Perhonorificis litteris commendatus est Methodius a Pontifice Romano: cuius ipsius auctoritate et auspiciis reversus est in Moraviam, una cum sacerdotibus et episcopis, quorum opera in administratione rei christianae per vestras regiones uteretur.

Cyrillus apostolicum munus tunc auspicari visus est, cum Clementis I Decessoris Nostri ignoratos a Chersonensibus cineres ipse reperit: quos reliquo tempore pie sancteque asservatos Romam usque sibi comitari voluit. Nec fortuito factum putamus, quod tibi etiam, Venerabilis Frater, mox placuit recordari, ut ille in Urbe moreretur, atque is Romae honos contingeret, ut cum Cyrilli tum Clementis sacras exuvias complexu suo una teneret. Propagatores fidei christianae nobilissimi, alter prope alterum tot jam saecula in pace Christi conquiescentes, seram posteritatem docere velle videntur, Slavorum cum Ecclesia Romana concordiam intimam esse oportere perpetuoque mansuram.

Hujus necessitudinis coniunctionisque fructus cum in communem utilitatem, tum in Apostolos vestros confestim redundarunt. Cum enim ipsis usuvenisset quod saepe solet grandia audentibus usuvenire, ut in difficultates variasque reprehensiones incurrerent, huius Apostolicae sedis oblatum sibi praesidium sentire: nominatim Nicolai I, Hadriani II, Joannis VIII gratiam et patrocinium experti sunt. — Ac, posteriores Pontifices Decessores Nostri benevolentem Slavis animum perpetuo probaverunt. Rerum vestrarum monumenta testantur, quantum operae Pontificatus Romanus apud vos contulerit ad tuendam non religionem solum, sed etiam publicam prosperitatem. Hoc enim quod semper fieri solet, cum religionis vim in vita moribusque gentium necesse sit plurimum posse, in maioribus vestris magis aperte luculenteque perspectum est; qui non modo fidem christianam, quamquam hoc est maximum, sed etiam urbanos mores civilemque vitae consuetudinem Cyrilli Methodiique laboribus acceperunt. Quibus Apostolis vestris hoc etiam nomine multum debetis, quod litterarum vestrarum notas primi invenerint; quod divinos libros maximam partem populari sermone converterint; quod ritus sanctissimos convenienter gentis ingenio ordinaverint. His de causis Cyrilli ac Methodii nomen omnis posteritas celebrabit apud Moravos, Bohemos, Bulgarios, Liburnos, Polonos, Rutenos, cunctosque Slavos ab ora Adriatici maris ad extremam Novogodriam.

Quoniam igitur in communione cum Ecclesia Romana, omnium ecclesiarum matre, tanta spes incolumitatis tantorumque bonorum expectatio continetur, date operam, dilecti filii, ut ista coniunctio apud vos conservetur, et stabiliora quotidie incrementa capiat. A Cyrillo et Methodio communi prece contendamus, ut volentes propitii Slavonium nomen a coelis tueantur impetrata a Deo alteris perseverantia, alteris sanitate: studioque mutuae caritatis in omnium animos injecto, inimicitias conten-

In res, v devetem stoletju, ko je ime Slovanov obširno proslovelo, sta se z neverjétno veliko ljubeznijo vsa darovala duhovni omiki Vaših prednikov, in sta jih v ne dolgem času po evangeliju Jezusu Kristusu prerodila. Tako se je onim narodom pogodilo, da so bili zedinjeni s tem apostolskim Sedežem, to je, s tisto Skalo, ki je Kristus Gospod hotel, da bodi podlaga njegovi Cerkvi, in popolnoma nepremagljiva terdnjava zoper vsaktere človeške in satanove napade. Med Slovani in tem Sedežem sv. Petra so se od tistega časa pričele notranje razmere in medsebojne opravila, katerih sam spomin je nezmérno prijeten, zlasti še ta dan in pri Vaši pričujočnosti. Zakaj tukaj v mestu Rimu sta sveta brata dala odgovor od svojega apostolskega de'a in opravila; tukaj na grobih pervakov apostolskih sta s prisego poterdila neomadežano svojo vero: tukaj sta prejela škofovsko čast in posvečenje. Metod je bil z naj častitljivšim pismom od rimskega Papeža priporočen, s čigar samega veljavo in vošili se je vernil na Moravsko z duhovni in škofi vred, ki so bili odmenjeni v opravih duhovske službe po Vaših okrajinah ga podpirati.

Ciril je apostolsko službo takrat pričel, ko je Kerzonezom neznane ostanke Klemenca I, Našega prednika, našel; le-té je nadalje z ljubeznijo in zvestobo hranil in hotel, da naj ga povsod do Rima spremljajo. In Mi ne cenimo za primérlej, da kakor je bilo tudi Tebi, častitljivi Brat, ravnokar drago omeniti, je on v tem mestu umrl in da je Rimu došla čast, svete ostanke kakor Cirilove tako tudi Klemenove tako rekoč v enem naročju imeti. Oba preslavna aposteljna keršanske vere že toliko stoletij vtrč v miru Kristusovem počivata in zdi se, da naj poznejše mlajši hočeta učiti, kako prišerčna naj je in naj za vselej ostane zloznost Slovanov z rimsko Cerkvijo.

Kmalí pa je zorel tudi sad te potrebne zvéze, in to v splošni blagor, kakor tudi za Vaša aposteljna. Zakaj ko se jima je dogodilo, kar se velikrat pripeti takim, ki se poprimejo velikih reči, da sta zadela na razne pri-težnosti in očitanja, sta skusila pomoč, ponudeno od le-tega apostolskega Stola, imenito sta dosegala milost in pomoč Nikolaja I, Hadrijana II, Janeza VIII. — In poznejši papeži, Naši predhodniki, so Slovanom vselej skazovali dobrovoljno serce. Pisma Vaše zgodovine pričajo, koliko truda so rimski papeži obračali na to, ne samo da se vera, ampak tudi očitni blagor ohrani pri Vas. Kajti, kar se vselej dogodi, ker moč sv. vere neogibno mora imeti naj večí vpliv do človeškega življenja in nračnosti, se je pri Vaših očetih še očitniše in svetlejšé razodelo, ko po delanju Cirila in Metoda ne le da so sprejeli katoliško vero, kar je vendar naj vikše, ampak tudi spodobno nrađe in olikane šege v življenji. Tema svojima aposteljnama tudi v tem oziru imate veliko zahvaliti, da sta znamenja za Vašo abecedo prva iznašla; da sta naj večí del sv. pisma v ljudsko besedo pretolmačila; da sta svete obrede primérno ljudskemu duhu vpravljala. Iz teh vzrokov bode Ciril-Methodovo ime preslavljaló vse potomstvo pri Moravcih, Bohemcih, Bulgarih, Liburnih, Poljcih, Rusinih in pri vsih Slovanih od Adrijanskega primorja do zadnje Novogorodske pokrajine.

Ker tedaj je v zedinjenji z rimsko Cerkvijo, materjo vsih cerkvá, toliko upanje varnosti, tolikih dobrot zagotovljenje, toraj si močno prizadevajte, ljubljeni sinovi, da se ta zveza pri Vas ohrani in dan na dan globokeje vterjuje. Z enodušno molitvijo prosimo sa. Cirila in Metoda, naj dobrotno blagovolita z nebés braniti slovanske narode ter izprositi od Boga enim stanovitnost, razsvitljenje drugim, da gorečnost medsebojne ljubezni v vsih sercih v nemata, sovraštva, prepire, zavidnosti pa

tiones simultates ab haereditate Domini prohibeant. Eam in primis commendent Deo gentem, quae numero, potentia, opibusque maxime valet, quaeque ipsis honorem habet tamquam Apostolis suis, vincula tamen abruptit, quibus eam iidem Apostoli sui Beato Petro Romanaeque Ecclesiae alligaverant.

Restituta fidei concordia ac salvis singularum civitatum iuribus, tum denique plurimum confidere licebit operae virtutisque vestrae ad regnum Dei in terris propagandum: quandoquidem divino quodam consilio Slavorum genus ad singularia munera expectatum videtur.

Ceterum, dilecti filii, faustus felix esto vester in patriam reditus: quae in Urbe Roma vidistis, quaeque audistis, haec nuntiate fratribus vestris. Vobis testibus ipsi cognoscant, gentes Slavi nominis generosas ac magnas paterna caritate Nostra universas esse comprehensas; de quibus nihil magis optamus, quam ut Ecclesiae catholicae summo studio, invicta fide adhaerescant, ac nemo unus ex hac Arca sanctissima aberret, in qua qui non fuerit, ut Hieronymi vestratis sententia utamur, peribit regnante diluvio. Iisdem nuntiate Apostolicam Benedictionem, quam illis vobisque singulis et universis peramanter in Domino impertimus.

Slovanski romarji.

Koristno utegne biti, ako nekte naznanila o slovanskih romarjih posnamemo po večem tudi iz laških listov.

Tretjega mal. serpana so se bile začele slovanske slovesnosti v cerkvi sv. Klementa v Rimu v čast ss. Cirilu in Metodu, katerih prvi počiva v ti cerkvi. Cerkev sv. Klementa je ena naj starših v Rimu, to sleherni precej spazi, kdor vidi njen posebni notranji zlog in vso vravnavo. Stoji na mestu, kjer je stala dedna hiša sv. papeža Klementa. Od cesarja Trajana, ki ga Tertulijan imenuje „dél Neronov“ („pars Neronis“) po trinoštvu, je bil sv. Klemen pregnan na Tavriški polotok (današnji Krim) in tam je postal sloveč po premnožih spreobrnjenjih nevernikov in po velikih čudežih, ki jih je delal. Na cesarjevo povelje je bil veržen ondi v morje. Sv. Ciril je ondi, ko je prišel Kazarje sv. vero učiti, našel košice sv. Klementa in nesel jih je pozneje skoz slovensko deželo v Rim, kjer je bil s truplom sv. Cirila vred tudi sv. Klemen položen in hranjen.

Omenjene slovesnosti so se obhajale 3., 4. in 5. jul., in sicer pontifikalna maša dva dni v slovenskem obredu, popoldan pa govori v slovanskih jezicah. Sv. Metod je bil od papeža Janeza VIII, naslednika Adrijana II, v Rim poklican, da se opraviči, ker je bil tožen, da v svetih obredih rabi slovenski jezik. Sv. Metod pa je v Rimu prisegel, da je od papeža Adrijana II dobil privoljenje rabiti ta jezik v svetih obredih, in papež Janez VIII ni samo Metoda nekrivega spoznal, temuč dopustil mu je tako nadaljevati, in pred 1000 leti je pisal ravno ta papež moravskemu knezu: „*Litteras slovinicas... quibus Deo laudes debita resonant, iure laudamus et in eadem lingua Christi Domini Nostri praeconia et opera ut enarrentur iubemus.*“ „To je: Slovenščino (staro), v kateri se Bogu dolžna hvala razlega, po pravici hvalimo“ itd.

Slovenski misál (mašne bukve) je bil l. 1631 na povelje Urbana VIII pregledan in nekaj lét pozneje v Rimu natisnjen na stroške Propagandine. Slovenje imajo tudi poseben brevir in papež Inocencij X je zapovedal ga moliti. Obredi v slovenskem jeziku se rabijo v cerkvi po Dalmaciji in Iliriji (ne Iliriji po sedanjem po-

od dedovine Gospodove odvrčata. Pred vsim naj Bogu priporočujeta oni narod, ki po številu, mogočnosti in bogastvu ima naj večji veljavo, in kateri ju časti za svoja aposteljna, ki pa je zvezo pretergal, po kateri sta ga bila ravno ta aposteljna zedinila s sv. Petrom in rimsko Cerkvijo.

Kadar se poverne edinost v veri in bodo zagotovljene pravice posameznih dežel, potem še le se bode veliko zanašati na Vaše prizadevanje in moč za razširjanje kraljestva Božjega na zemlji: ker po Božjem sklepu se kaže da Slovanski narod je prihranjen za posebne namene.

Sicer pa, ljubljani sinovi, povernite se zdravi in veseli v svojo domačijo; pripovedujte svojim bratom, kar ste v mestu Rimu vidili in slišali. Vi bodite priče ter naj spoznajo, da Naša očetovska dobrovoljnost v ljubezni objema vso blagodušno in veliko družino slovanskih narodov, in oziroma na to je naj gorečniji želja Našega serca, da naj se z naj večji vnemo, z nepremagljivo zvestobo katoliške Cerkve deržijo, in da tudi ne eden naj se ne zgubi iz te presvete barke, kajti kdor se v nji ne nahaja, da govorim z besedami Vašega Jeronima, bode poginil v potopu. Naznanite jim apostolski blagoslov, kterega njim in Vam posameznim in vsim skupaj z naj večjo ljubeznijo podelimo v Gospodu.

menu) in v cerkvah Rusije, Moskovitov in Bulgarov. Raba Slovanov moliti „officium“ v svojem jeziku je bila poterjena od Benedikta XIV: „*Ecclesiasticis omnibus ritus slavo-latini praecipitur, ut in missis et divinis officiis slavum litterale idioma cum characteribus hyeronimianis retineant et missalibus, breviariis, etc., utantur typis Congregationis Propagandae fidei editis.*“

Prinesla je te novice „Unità“, ktera med drugim dalje pripoveduje: Novi slovanski jeziki so razrečja starega slovenskega ali slavonskega jezika, ki se imenuje tudi cerkvena slovenščina ali cirilica, ker ima svoj začetek od ss. Cirila in Metoda. Stara slovenščina se dandanes rabi le samo še v liturgiji, in Joanović je na Dunaju na svitlo dal slovnico slovenskega cerkvenega jezika. Stari slovanski alfabet (abeceda) je imel čez 40 čerk in izrazoval je, kakor sanskrit, vse glasove človeškega jezika. Sprejeta je bila pozneje cirilica, ki se še rabi v liturgijskih bukvah, čeravno se je oblika nekoliko spremenila. Hervati in veliki del Dalmatincev in Bošnjakov, ki so katoličani, so enako Poljcem... sprejeli latinsko abecedo. Serbi se deržé cirilice. Leger je leta 1873 na svitlo dal veliko knjigo: „Il mondo slavo“.

Vsacega pravega Slovana mora veseliti, ko vidi, kako so se tudi učenj izmed Italijanov jeli pečati za Slovane; to nas spominja na novi pregovor in novo resnico: „Slovan gre na dan!“

Dalje pripoveduje „Unità“: Ob 11 dne 28. rožn. je prišlo v Rim 450 romarjev, poljskih, rusinskih, bosenskih in ercegovinskih. Med njimi je nadškof Sembratovič, gerškega katoliškega obreda iz Levova, njegov pomožni škof Silvester Sembratovič, mostarski škof Bukonjić in monsign. Stojalovski, romarski vodja.

Ravno tisti in naslednji dan je dospelo veliko družih Slovanov po železnici zgornje Italije, med njimi nekateri kanoniki iz Krakovega. Ob 11 pa iz Ankone s posebnim vlakom 350 Čehov, Moravcev, Dalmatincev, Poljcev, (Slovencev), pod vodstvom prošta Štulca in dr. Jordana.

Popisuje tudi, kako slovesno so bili sprejemani v Ljubljani, v Terstu, na Dunaju. Kardinal Borromeo je romarjem prepustil obširne prostore v palači Altieri, kjer je bil tudi sedež občnega odbora in središče vsih narodnost in dopisov. — Med poljskimi romarji je tudi mons.

Ivan Krizost. Janiševski, škof Elevsinski „in partibus“ in pomočnik kardinal-nadškofa Poznanskega Miečislava Ledohovskega. Njega je grozno zadeval framaonsko-pruski „kulturkamp“, ker bil je v ječi in potem pregnan in biva zdaj v Krakovem ter je pravi mučenec novošegne divjačnosti. Izmed neduhovnov so imenitni grofi, poslanci in razne druge slavne osebnosti.

Češki romarji so dospeli v Rim med petjem Marijine pesmi v svojem jeziku.

Iz Moravije je med drugimi gr. Beškredi, slavni načelnik autonomno-federalistiške stranke v državnem zboru, mnogo spoštovan in zaslužen konservativec. Z njim je mladenec vnučič, sin bivšega ministra ravno tega imena. Dunajevski, škof v Krakovem, brat slavnega finančnega ministra na Dunaju, je bil v kratkem pričakovan.

Prijatelji in tolažniki Jezusovega presv. Serca.

(Za praznik 1. 1881.)

(Konec.)

3. Skoraj ravno tako dolgo, kakor „častna straža“, obstoji neka druga družba, ki je tudi Jezusovemu Sercu za žaljenja veliko zadostovanje. L. 1860 se je na Francoskem združilo več pobožnih častivcev in častivk presv. Serca v ta namen, da hočejo vsak mesec po enkrat sv. obhajilo darovati v spravo za vse razžaljenje, ki ga je naj svetješe Serce že imelo kdaj prestat v presv. Rešnjem Telesu in ga mora še zdaj tolikanj terpeti. In ker so si udje vse dneve mesca med seboj razdelili za spravno sv. obhajilo, je Jezusovo Serce vsaki dan dobivalo tako zadostovanje. Komaj se je začela ta družba, so jo precej kardinali, škofje, mašniki in verniki vsih stanov z velikim veseljem pozdravili, in nagloma se je širila po vsih delih sveta. Že pred 10 leti, o pričetku vatikanskega zbora, je bilo prešteto, da se je vsak dan po 40.000 spravni obhajil darovalo za srečni izid cerkvenega zbora.

„Serčno sem želel z vami jesti to velikonočno jagnje“, je rekel Jezus, preden je postavil zakrament sv. Rešnjega Telesa in je ravno s temi besedami naznanil, kako zelo mu je ljubo pri sv. obhajilu zediniti se s človeškim sercem. In če je Jezusovemu presv. Sercu že drago, kedar se eno samo serce lepo pripravi za sv. obhajilo, kako mora biti še ljubo in prijetno, ako vidi, da se po vsem katoliškem svetu vsako jutro na tisoč in tisoč duš tako goreče pripravlja za sv. obhajilo, in ko vidi, da sto in sto se jih pripravlja vsak dan s tem namenom, da bi se s prav vrednim obhajilom zahvalile za njegovo neskončno ljubezen, in mu ob enem zadostovale za britke razžaljenja, ki jih mora tolikrat od nehvaležnih ljudi terpeti v tem zakramentu ljubezni. Gotovo, vsim pobožnim obhajalcem in zlasti udom spravne sv. obhajila kliče Jezusovo Serce s ponižnega prestola sv. hostije: „Po obilnosti bolečin v mojem sercu tolažbe vaše razveseljujejo mojo dušo!“

4. Med družimi pobožnostmi presv. Serca naj še omenim one, ki se imenuje „angelska služba presv. Serca“. Cerkevni učeniki namreč terdijo, da tiste sedeže, ki so jih nekdanji hudobni angeli zgubili, hoče Bog ljudem dati, ker noče, da bi prazni ostali; zato Bogu in zlasti Jezusovemu Sercu močno dopade, ako pobožni kristjani tudi za nehvaležnost napuhnenih angeljev zadostujejo. Zato so mnogi pobožni častivci božjega Serca sklenili, da hočejo že tukaj na zemlji tisto službo opravljati, ktero bi bili opravljali napuhneni angeli, ko bi

bili v nebesih zvesti ostali, namreč Jezusovo Serce moliti in častiti, hvaliti in slaviti, za njegovo čast goreti itd. V ta namen se združi 9 častivcev, ki si razdelijo med seboj vsak četrtek pred prvim petkom v mescu 9 raznih angeljskih služb, ki jih hočejo celi mesec zvesto opravljati. In da bi boljše opravljali, kličejo tudi na pomoč 9 korov angeljev po oni versti, kakor so razdeljeni po vadjljanji. Ne dá se tajiti, da tudi tem zvestim angeljskim služabnikom in služabnicam Jezus zadovoljen kliče: „Po obilnosti bolečin v mojem sercu tolažbe vaše razveseljujejo mojo dušo!“

5. Še posebno pa mora Jezusovemu Sercu pri častivcih to dopadljivo biti, da ljubezni do njega nič ne prikrivajo, ampak jo očitno kažejo z veliko vnemo in radostjo. Jezus je sam rekel, da mu ni dopadljivo, če se kdo ne upa ga očitno pred svetom spoznati, nasproti pa je obljubil, da hoče one, ki ga pred ljudmi spoznajo, tudi pred svojim neštiskim Očetom spoznati. Zato rad vidi, če imajo njegovi častivci veselje do podobice njegovega Serca, saj je sam naročil svoji služabnici Marjeti, naj skerbi, da se bodo povsod razširjale. In to se dan danes obilno spolnuje. V vsaki količaji pobožni hiši imajo podobo Jezusovega Serca na steni, skor v vsaki molitveni knjižici jo najdeš, skor v vsaki cerkvi jo vidiš, če ne na altariju, pa saj na steni: vsi pravi častivci jo s pobožnostjo poljubujejo in jo imajo v posebnih čisljih. Ravno tako radi nosijo tudi svetinico naj svetješega Serca; kateri hočejo pa še kaj več storiti, si preskerbijo in nosijo tudi škapulir Jezusovega Serca, n. pr. rudeči škapulir terpljenja Jezusovega, na katerem je namalano Serce Jezusovo in Marijino, ali pa škapulir Naše ljube Gospé presv. Serca, s katerim je navadno skupaj tudi škapulir Jezusovega Serca. Mnogi pa imajo še drugi poseben škapulir Jezusovega Serca, na katerem je podoba, kakor jo je videla zveličana Marjeta in spodaj so zapisane besede: „Stoj! Serce Jezusovo je z nami!“ Ta škapulir se je pričel že pred poldrugim stoletjem in je v zadnjem času posebno priljubljen pri irakih in angleških katoličanih in Pij IX. so pred 9 leti podelili 100 dni odpustka za vsak dan onemu, ki nosi tak škapulir in moli en očenaš in češenasmarijo in čast bodi Bogu itd. Posebno primeren je v dušnih nevarnostih, da se lože preženo skušnjave in napadi hudobnega duha z junaškim klicem: „Stoj! Jezusovo Serce je z nami!“

Tedaj tudi vsi oni, ki s takimi in enakimi znamenji očitno kažejo svojo gorečo ljubezen do božjega Serca, so prijatelji in tolažniki njegovi. Zaupanje imam, da se bo Jezus milostljivo oziral tudi na nas, ki smo se danes pred tako krasno okinčano podobo njegovega Serca zbrali in smo namenjeni cel teden vsak dan se zbirati. In zaupljivo smem reči, da sploh vsim, ki tako priserčno ljubijo njegove podobe, kliče: „Po obilnosti bolečin v mojem sercu vaše tolažbe razveseljujejo mojo dušo!“

6. Odkar se je tako zelo jela širiti in pospeševati pobožnost do presv. Serca Jezusovega, so se zdatno porožile in pomnožile tudi druge pobožnosti. Izmed mnogih omenim le dveh, ki ste z božjim Sercem v posebno tesni zvezi: „bratovščino presv. Rešnjega Telesa“ in „bratovščino Naše ljube Gospé presv. Serca“.

Kako žalostno je bilo nekdanj po mnogih cerkvah! Cerkevna obleka je bila silno ubožna, celó tabernakelj ni bil dovelj ozališan; v slabšem stanovanju je moral Jezus bivati, kakor revni ljudje. Kako je pa zdaj vse drugač; kako lepo zdaj skerbi bratovščina presv. Rešnjega Telesa, da so tudi naj revnije cerkve tako opravljene, kakor se spodobi za naj višega Kralja.

Kako žalostno je bilo tudi to v poprejšnjih časih, da je bil Jezus tolikanj zapuščen v presv. Rešnjem Telesu, da so ga verni tako malokrat in še tedaj za tako

malo časa obiskovali! Za koliko se je tudi v tej reči spremenilo, odkar se bratovščina presv. Rešnjega Telesa tako lepo razširja! Ginljivo je videti, kako se po mestih in vaséh množice ljudi zbirajo in po celo uro v prisrčni pobožnosti častijo presv. Rešnje Telo. Kar pa storimo v čast naj svetejšemu Zakramentu, to je storjeno Jezusovemu Sercu, ki v njem prebiva; zato pravim, da tudi vsem bratom in sestram presv. Rešnjega Telesa velja Jezusova zahvala: „Po obilnosti bolečin v mojem sercu vaše tolažbe razveseljujejo mojo dušo!“

V jako ginljivi zvezi s presvetim Jezusovim Sercem je pri Slovencih tako priljubljena bratovščina „Naše ljube Gospé presv. Serca“. Kdor si ne upa naravnost stopiti pred tron Jezusovega božjega Serca, skrije se tako rekoč za milo Serce Jezusove Matere, in njo prosi, naj posreduje. Če pa naj boljše materni Serce prosi, ali more pač naj milejše Sinovo Serca kako prošnjo odreči? Nikakor ne, ampak le spoznati moramo, da tako goreča zaupnost in ljubezen do Materinega Serca je veselje in tolažba tudi za Jezusovo Serce, tedaj tudi brezštevilnim udom te bratovščine velja: „Po obilnosti bolečin v mojem sercu tolažbe vaše razveseljujejo mojo dušo!“

7. Pa ne bom vam dalje našteval častivcev Jezusovega Serca, le to moram še pridjati, da tisti so mu izmed vseh naj ljubši, ki se prizadevajo ga posnemati in spolnovati vse nauke njegove. — Veselje in tolažba Jezusovemu Sercu so vsa verna serca; ko je še Jezus na zemlji bil, je marsikaj prizanesel, brez vere se pa pri njem ni dalo nič opraviti, preden je komu čudež storil, je večkrat poprašal: „ali veruješ?“ — Veselje in tolažba Jezusovemu Sercu so vsa čista deviška serca; Marijo si je izvolil za svojo Mater in jo je nad vse druge ljudi ljubil, ker je bila naj čistejša Devica, deviškega Jožefa si je izvolil za rednika, nedolžnega Janeza je med apostoljmi naj bolj ljubil; kakor nekdanj, so mu tudi zdaj sploh čista serca nad vse ljuba, ker za vse večne čase veljajo njegove besede, „blagor jim, ki so čistega serca!“ — Veselje in tolažba Jezusovemu Sercu so vsa krotka in ponižna serca; te dve lastnosti ste mu še posebej lastni, ker je sam rekel: „Učite se od mene, ker jaz sem krotak in iz serca ponižen!“ — Veselje in tolažba Jezusovemu Sercu so vsa hvaležna serca; nekdanj se je pritožil zastran nehvaležnih 9 gobovih, pohvalil pa je onega, ki se mu je prišel zahvaliti. — Veselje in tolažba Jezusovemu Sercu so vsa usmiljena, prizanesljiva in dobrotljiva serca; kolikrat je to z besedo in z izgledi učil ter zagotovil, da to, kar kdo bližnjemu stori, mu je tako všeč, kakor bi njemu samemu storil! — Veselje in tolažba Jezusovemu Sercu so vsa skesana in spokorna serca; sej zavoljo grešnikov je na svet prišel in kar je storil, je zanje storil, in skesane grešnike je tolikanj ljubil, da se je že farizejem preveč zdelo in so mu očitali. — Veselje in tolažba Jezusovemu Sercu so vsa vneta in goreča serca, ki z veseljem in veliko vnemo spolnujejo vse dolžnosti, in s tem še ne zadovoljni, si prizadevajo še prav veliko drugih za Jezusa pridobiti in si zlasti prizadevajo ljubo mladino v nedolžnosti ohraniti, za Jezusa stalno pridobiti. — Veselje in tolažba Jezusovemu Sercu so vsa junaška, močna serca; za bojazljive omahljive nihče veliko ne mara, naj manj pa Jezus, tega je priča ves njegov nauk, povsod tirja junaštvo: nebeško kraljestvo silo terpi — ako te desno oko pohujša, izderi ga, verzi ga od sebe, ako te desna roka, noga pohujša, odsekaj jo, proč jo verzi, — prodaj, kar imaš in hodi za menoj, — kdor očeta ali mater bolj ljubi, kakor mene, ni vreden mene, — kako ozka je pot, kako tesna so vrata v življenje itd. — Veselje in tolažba so Jezusovemu Sercu slednjič vsa zvesta, stanovitna serca; menim, da se mu še nikoli na svetu ni

nobeno serce tako zamerilo, kakor serce Judeževu, ki je bilo tri leta z njim priča vsega, kar je učil in delal, deležno vseh njegovih milosti, — slednjič pa ga je tako sramotno zapustilo, zato je rekel: „Boljše bi bilo, da bi ne bil nikdar rojen ta človek!“ Enako užaljen je Jezus zdaj, če vidi, da serca, ki so mu 15, 20, 25 lét ali več zvesto služila, potlej pa nehvaležno odpadejo; brez pomislika tedaj smem reči, da so mu izmed vseh serc naj bolj všeč ona stanovitna serca, ki mu, — o sreči in nesreči — do smerti stanovitna ostanejo!

Takim častivcem se pridružimo še mi. Goreče in veselo častimo Jezusovo presv. Serce v naj svetejšem Zakramentu, imejmo v časih njegove podobe, svetinje; ljubo nam bodi vse, kar nas spominja na njegovo božje Serce. Zlasti pa se na vso moč prizadevajmo, da bo naše serce njegovemu podobno, čedalje obilniše zališano s keršanskimi čednostmi; potem smemo upati, da bode tudi slehernemu izmed nas Jezus na zadnjo uro zaklical: „Po obilnosti bolečin v mojem sercu so tvoje tolažbe razveseljevale mojo dušo! Pojdi v veselje Gospodovo!“ —č.

Trojna božja pol

s svetimi stopnjicami na Kranjskem.

IV. Molitve in premišljevanja pri obiskovanji ss. Stopnjic.

(Dalje.)

XII. Stopnjica.

Hvaljen bodi Jezus Kristus, in češena njegova prežalostna Mati Marija!

Jezus gre k bolnemu hlapcu, ter mi daje zgled, da naj ljubim vsacega človeka po keršansko.

Daljno premišljevanje.

Ponižal si se, o Jezus! tako, ter si hotel iti tudi k bolnemu hlapcu, ga ozdravit in mu pomagat; le veliko zaupanje stotnikovo v Tvojo božjo moč Te je zadržalo, da nisi hitel k njemu, temuč da si ga od daleč ozdravil nevarne bolezni. — Kaj vidiš, duša moja, v tem obnašanji Gospodovem do bolnega hlapca? Ti, Gospod, me s tem učiš, da naj keršansko ljubim vsacega človeka, bogate in revne, visoke in nizke, stare in mlade, zdrave in bolne, in naj jim vse to rad storim, kar sam želim, da bi mi drugi storili. Amen.

Očenaš. Češena si Marija. Čast bodi Očetu i. t. d. Prosite za-me vsi svetniki i. t. d.

XIII. Stopnjica.

Hvaljen bodi Jezus Kristus, in češena njegova prežalostna Mati Marija!

Jezus gre v Naim in zapové mertvemu: Mladeneč, rečem ti, vstani! ter mi kaže, da res premore vse, še mertve obujati.

Daljno premišljevanje.

Šel si, o Gospod! tudi v mesto Naim, in ko si tje prišel, so ravno nesli merliča na pokopališe, mladenca, edinega sina matere vdove, ktera je silno jokala. Pa ko vidiš njene solze, se Ti mati v serce smili, ter ji tolažljivo rečeš: „Ne jokaj!“ Merliču pa zapoveš: „Mladeneč, rečem ti, vstani!“ In merlič je sédel in začel govoriti. Solze je točila žalostna mati po sinu; mertvi sin, odločen za jamo, vstane, začne govoriti, hoditi in kazati, da res živi, ker zapovedal si Ti, o Gospod, o Jezus! Ti premoreš res vse, žalostne tolažiti, še mertve oživljati; zbudi, prosim, še danes tudi mojo dušo od dušne smerti, in razveseli moje serce s svojo milostjo. Amen.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Očetu i. t. d.
Prosrite za-me vsi svetniki i. t. d.

XIV. Stopnjica.

Hvaljen bodi Jezus Kristus, in češena njegova prežalostna Mati Marija!

Jezus potuje do Gadarenov in uči, da je Odrešenik judov in poganov in nas vseh.

Daljno premišljevanje.

Popotoval si še tudi do dežele Gadarenov unstran Jordana, o preljubi Jezus! si tam prepodil hudobne duhove in tudi nevernikom kazal svojo božjo moč. Hoja ta očitno priča, da si ti Zveličar judom in poganom, nam vsem, da Ti je za vse mar, ker nas vse želiš oprostiti hudobnega duha, terdega jarma, vtrditi nas v pravi veri, upanji in ljubezni, in prepoditi iz naših src nečiste misli in želje. O presladki Jesus, bodi Ti vselej moj vodnik in varh! Amen.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Očetu i. t. d.
Prosrite za-me vsi svetniki i. t. d.

XV. Stopnjica.

Hvaljen bodi Jezus Kristus, in češena njegova prežalostna Mati Marija!

Jezus gre v hišo Jajrovo in obudi tam mrtvo deklico; zagotovi tudi mene, da moja smert bo le spanje.

Daljno premišljevanje.

Naprošen od Jajra greš, Ti vsemogočni Gospod, v njegovo hišo, da ozdraviš bolno hčer, deklico nekako dvanajstletno. Jajra pa, preden prosi pomoči za bolno, prehitil poročilo, da je deklica že umerla; ali Ti rečeš očetu: Ne boj se, ampak veruj, oteta bo, ker ni umerla, ampak spi. — Zdaj tudi jaz vem, da moja smert bo le spanje, ker zaterl si želo pravi smerti, in meni veliš: Le veruj, da prišla bo ura, ko bodo zaslišali glas moj vsi, kateri so v grobéh, pa bodo oživel in vstali. Tedaj tudi meni veljajo tolaživne besede: Ne boj se, čeravno umerješ, bo tvoja smert le spanje! Hvala, neizmerna hvala Tebi, o Gospod, ker si me s svojo smertjo rešil večne smerti! Amen.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Očetu i. t. d.
Prosrite za-me vsi svetniki i. t. d.

XVI. Stopnjica.

Hvaljen bodi Jezus Kristus, in češena njegova prežalostna Mati Marija!

Jezus gre na goro Tabor in se tam spremeni, ter razodeva Petru, Jakopu in Janezu svojo cast.

Daljno premišljevanje.

Gospod! Ti si šel na goro Tabor, ter si tam Petru, Jakopu in Janezu pokazal svojo nebeško čast, želeč jih poterditi, da ne bi onemogli v skušnjavah, kadar Te bodo videli sramotenega od grešnikov. Koliko takega zasramovanja morajo gledati dan danes moje oči in poslušati moje ušesa! Razsvetluj, o Jezus! mojo dušo, da se stanovitno deržim tiste vere, ktero si Ti učil, ki so jo aposteljni oznanovali in jo terdi nezmotljiva katoliška Cerkev. Amen.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Očetu i. t. d.
Prosrite za-me vsi svetniki i. t. d.

(Dalje sledi.)

Ogled po Slovenskem in dopis.

Iz Ljubljane. (Adresa Slovenskih romarjev do sv. Očeta Leona XIII.) Velike množice slovanskih romarjev

so imele v Rimu o sprejemu pri sv. Očetu izročiti tudi svoje pisma verne vdanosti, adrese. Določeno je bilo v splošnem programu, da vsako slovansko steblo izroči svojo adresu, za vse skupaj pa se bode sestavila in izročila adresa v staroslovenščini. Vseled tega je odbor katoliške družbe v Ljubljani sklenil, da tudi slovenski romarji naj za Slovence izročijo svojo adresu, ktera naj se v Ljubljani sestavi, lepo spiše in veže, naši romarji pa naj jo pred izročenjem v Rimu podpišejo. Tako se je tudi zgodilo. V ta namen postavljen odsék je oskerbel adresu, v slovenščini sestavljeno in pridjal ji je latinsko prestavo. Bila je prav lepo spisana in enako lično v svilo vezana, ter popolnoma pripravna za predlogo, če tudi ne po zunanje prešumno ali znamenito drago okinčana. Hervaški odbor je temu nekaj ugovarjal, da bi Slovenci posebej adresu izročevali, njih osnova je bila, da naj hervaško z drugimi podpišejo; toda če je bil slovenski govor v cerkvi sv. Klemenca, slovensko deklamovanje v Vatikanu, zakaj neki ne tudi slovenska adresa na pravem mestu? Ob kratkem: po dogovoru s škofom Strosmajerom in kardinalom Ledohovskim je naša slovenska adresa imela čast po kardinalu nadškofu Ledohovskem, ki je bil duša pri vsi tej reči, biti sprejeta, in je brez dvoma prišla pred sv. Očeta — najberže še pri avdienci sami, ali morebiti o drugi priliki. Bila je namreč pri zasliševanju tolika gnječa in tesnoba, da sv. Očetu ni bilo moč pečati se posebej z raznoterimi narodnostmi. Zato celó darov niso oddajali posebej, temuč položili so jih pred Nje skupno ob enem. Tudi o staroslovenski vsesкупni adresi pozneje nismo več slišali glasú, temuč škof Strosmajer je o izročevanju adres sam imel govor do sv. Očeta.

Slovenska adresa se glasi tako-le:

Sveti Oče!

Med velikim Slovanskim narodom, osemdeset in več milijonov duš, ki je danes vsaj po svojem katoliškem delu s svojimi zastopniki pred koleni Vaše Svetosti, je tudi steblo Slovensko, ki šteje ne daleč od dveh milijonov skoro samo katoliških prebivavcev iz peterih episkopij, to je, iz Goriške nadstolnice, iz Ljubljanske, Mariborske, Teržaško-Koperske in Kerške vladikovine.

Pravimo, skoro čisto in edino katoliških duš, kajti število drugovercev je tako neznatno, da ni imena vredno. Prisijala je pa luč svete vere Kristusove našim okrajinam že v prvem keršanskem stoletju po apostoljskih učencih ss. Hermagoru in Fortunatu in drugih; po verjetnih izročilih je sam sv. evangelist Marka ob Oglejski strani dospel v naše kraje; Istrijo, Panonijo in Dalmacijo pa je po enacih izročilih obiskoval tudi že apostoljski pervak sv. Peter, spremljevan od sv. Klemenca, ki je bil pozneje tretji njegov naslednik ko poglavar vesoljne sv. Cerkve.

Pozneje so drugi sveti poslanci od zahoda našim očetom prižigali luč resnice Božje, kakor sv. Rupert iz Solnograškega, sv. Virgilij, Frizinški višji pastirji in drugi iz Bavarske zemlje. Še bolje se je vkoreninilo keršanstvo zlasti pri vzhodnjih naših rojakih in sosedih, ko sta po Božji previdnosti prišla nova aposteljna Ciril in Metod iz Carigrada med Moravce in slednjič med Slovence, ter sta z ljudstvom v njegovem lastnem jeziku znaša govoriti, in

„Bili so radostni Slovani,
Zaslišavši presladki glas:
Beseda materna naznani
Nebeških čudežev jim kras.“

Zato po pravici danes tudi mi Slovenci z drugimi svojimi brati pred Vašo Svetostjo po Vaši dobroti, sveti Oče, tukaj v samem Vatikanu preslavljamo velika naša aposteljna ss. Cirila in Metoda.

Ta naša Slovenska dežela je sicer mala po prostoru in prebivalstvu, pa velika s svojo vero v pravega Boga in Njegovega Edinorojenega, nepremakljiva v podložnosti do Kristusovega namestnika v Rimu. Ta dežela je danes pred Vami kakor 263. naslednikom sv. Petra, *) o naš sveti Oče! Želi po preblagi naklonjenosti svojih premilostnih gospodov višjih Pastirjev Vam, sv. Oče, besedo govoriti in naj ponižniši zahvalo naznaniti za Vašo veliko gorečnost, vsled ktere ko „Luč na nebu“ — Lumen in coelo — razsvitljuje sedanji mračni svet; zahvaliti se posebej za brezmerno ljubezen, ki jo razodevate do nas Slovanov; zahvaliti Vas za nepremagljivo, zares apostoljsko delavnost, s katero išete, se trudite in prizadevate zediniti vse Slované v eno samo čedo Kristusovo; zahvaliti se Vam za preslavno Encikliko od 20. kimovca 1880 „Grande munus“, s katero ste našima aposteljnomu Cirilu in Metodu službo altarja podelili, ju visoko povzdignili, njuno češenje razširili po vesoljnem katoliškem svetu; zahvaliti se Vaši Svetosti za toliko dobroto, da ste dopustili danes sinovom iz Slovanskih zemelj pred Vaše obličje priti. O sv. Oče! za to in tolike druge neprecenljive milosti Vam je z vsimi drugimi milijoni Slovanskih vernikov iz naj globokejšega serca hvaležen tudi Slovenski narod! Blagovolite, sv. Oče, milostno sprejeti odkritoserčno zahvalo našo in podeliti z vsimi drugimi vred tudi naši deželi Svoj apostoljski Blagoslov, in blagoslovite še prav posebno vse katoliško-slovansko prizadevanje za poedinovanje naših ločenih bratov, da bi po zedinjenih prošnjah in na priprošnje ss. Cirila in Metoda že skoraj bil en sam hlev in En Pastir pri vseh spoznavalcih Kristusovih.

Naši romarji, kolikor se vé, so do malega že vsi domá. Bilo jih je kacic 84 Slovencev v Rimu za god ss. Cirila in Metoda in vsi so se vernili domu prav veseli in zadovoljni. Razun tega, da je eden zgubil precej denara in sicer kake manjši nezgode se ni pripetilo kaj posebnega. Bili so v Rimu, v silno lepo ozališani cerkvi sv. Klemenca pri tridnevnicu, opravili so spoved in sv. Obhajilo, ter vse za sveto leto, in vidili so sv. Očeta papeža Leona XIII, česar prijaznosti in dobrote ne morejo prehvaliti. Pri sv. Klemenu so bili pri dopoldanskih in popoldanskih imenitnih božjih službah, pri ss. mašah, ki so bile po nekoliko v staroslovanskem jeziku, in slišali so besedo Božjo oznanovati v raznih slovanskih jezikih, ter so se mnogi tudi vsakdanjih ljudi čudili, kako se morejo iz tako daljno-naraznih krajev tako lepo med sabo porazumevati.

V sredo, 6. t. m., je po slovensko pridigal preč. gosp. dekan Kožuh, in sicer med latinsko-slovensko sv. mašo, katero je imel škof Strosmajer. Pojasnoval je gospod dekan, koliko slovenski narod že od davno dela oziroma na tesnejši zvezo z Rimom in za Rim, n. pr. z darovi za sv. Očeta itd., pa kaj dela že davno za zvezo razkolnikov s sv. Cerkvijo po Slomšekovi bratovščini ss. Cirila in Metoda, s podpiranjem misijonov v Bulgariji in drugod na Jugu. Svetoval je, naj bi se vstanoval velik organ (časnik) v cirilici in morebiti ob enem v latinici, kateri bi razkolnim bratom pojasnoval sv. vero, potrebo zedinjenja z rimsko Cerkvijo itd., naj bi se dajale tudi od časa do časa na dan enake knjižice, ali večji dela, ter naj bi se razširjale med ločence. Po drugi strani pa, naj bi se veliko molilo za dosego tega namena, naj bi toraj pričujoči bratovščino ss. Cirila in Metoda razširjali po vseh slovanskih deželah itd.

Bilo je to opravilo zjutraj od sedmih dalje; upamo, da o drugi priliki naznani „Danica“ čast. čitateljem znameniti in prav djanski govor gosp. dekanov. Opom-

njeno bodi tukaj, da slovanska velika maša je terpela cele tri ure, tedaj s pridigo vred 4 ure, in menda ne bo kmali koga misel motila, da bi „agitiral“ za slovansko liturgijo, kajti vsi ljudje bi bežali iz cerkve, ko bi tako dolgo terpelo.

Za darove, ki so jih naši romarji nesli seboj (nekaj od zbirk iz škofije, nekaj od „Danice“ in drugod — v vsem kacic šestnajst sto gl.) so bile gospé Uršulina-ric v Loki naredile prav lepo burzo z napisom „Diocesis Labacensis“ (ljubljska škofija) in pridale so še lep dar v zlatu, ter je bil ta dar med drugimi položen pred sv. Očeta. Še po poti so marsikteri romarji izročevali gospodu dekanu darove v omenjeni namen.

Eden časnikov je pisal, da na Strosmajerov nagovor so sv. Oče odgovorili močno izogibno (reservativno); moramo pa odkrito reči, da prebravši oba govora nismo našli čisto nič prideržnega ali „reservativnega“: škof Strosmajer je govoril z naj večji odkritoserčnostjo o neogiblivi potrebi zedinjenja Slovanov z rimskim Stolum („nonnisi in intima et indivisa cum cathedra Petri et S. Sede apostolica unione inveniri posse fidei et pietatis pignora“... „Ubi Petrus, ibi Ecclesia.“ „Nos cathedrae Petri in perpetuum devincti manebimus“...), sv. Oče v odgovoru pa so tesno pri tej tvarini ostali, kakor priča prelepi Njih odgovor (gl. v začetku današnjega lista). Spoznati in poterčiti moramo, da že precej enciklik in pisem papeških smo brali, ali kaj tako posebno zaupljivega, priserčnega in prijaznega nismo našli še v nobenem, kakor je v tem odgovoru do Slovanov, kterege, kakor pričujoči pričajo, so sv. Oče govorili iz glave, tehtno in s posebnim povdarkom. Strosmajerov odgovor in Leonov odgovor sta dokumenta, ki petemu dnevu mesca julija 1881 za vse čase zagotavljata nepozabljivost, v njih je več kot človeška beseda. — Bodi še to pristavljeno, da pri prestavljanji smo rabili tudi laško prestavo, ki je „vradna“ (traduzione ufficiale), če tudi je sem ter tje precej prosta ali svobodna.

Bratovske zadeve.

Koledar za prihodnji teden:

18. mal. serpana. S. Friderik. — 19. S. Vincencij Pavlj. — 20. S. Jeronim Emil. — 21. S. Olga vojv. — 22. S. Mar. Magdalena, spokornica. — 23. S. Apolinar muč. — 24. Sedma nedelja po Bink. S. Kristina.

V molitev priporočeni:

Vsa šolska mladina, da bi na počitnicah lepe izgledale dajala. — Več osób v dušnih potrebah. — Oseba v velikih zadregah, da bi ji Bog prelozil. — Oseba v dušnih potrebah. — Vdova z več otroci se v bridkosti priporoča v bratovsko molitev, da bi ji na priprošnjo N. lj. G. in sv. Jožefa usmiljeni Bog kako pot odperl, da bi se mogli preživiti. Ob enem priporoča bolno hčér za zdravje. — Oseba v velikih časnihih stiskah in zadregah. — Žena priporoča terdoserčnega moža, da bi se spreobrnili, imel usmiljeno serce do družine, živel po keršansko, prejemal ss. zakramente. — Sirotica v velikih nadlogah za pomoč. — Mati priporoča Sina v bratovsko molitev Naše ljube Gospé in sv. Jožefa, da bi se mu v šolah dobro obneslo, ter bi zamogel si naj boljši stan izvoliti, kateri bi mu bil v zveličanje; prosi vse brate in sestre se v svojih molitvah v ta namen spomniti. — Hči serčno priporoča bolno Mater, da bi na priprošnjo Naše ljube Gospé in sv. Jožefa zadobili zdravje in polajšanje bolečin, ako je Božja volja; ako ne, pa srečno zadnjo uro. — Družina v velikih stiskah v denarnih zadevah, posebno pa zaradi bolezni, ki jo že več

*) Po „Gerarchia Catt.“ od l. 1880.

lét neprenehoma obiskuje, se prav živo priporoča vsim udom, da bi na prošnjo N. lj. G. presv. Serca in sv. Jožefa saj nekoliko polajšano bilo. Uslišanje hočemo razglasiti. — Žena priporoča moža, očeta več majhnih otrok, reditelja že več lét bolne matere, kterege je že drugič huda merzlica napadla, da bi na prošnjo N. lj. Gospé in sv. Antona Padov. saj kmalo ozdravel. Uslišanje hočemo razglasiti s popolnim imenom.

Zlate zerna za vsaki dan mesca.

18. mal. serp. Kletvinja je v duhovnem in nramnem življenju to, kar je toča v natori. Pa tudi velikrat polja toča pobije zaradi kletvinje.

19. Vsak dan vidiš veliko pregrešnega, kar ne moreš odverniti; lahko pa prosiš Boga, naj bi on odvernili. Stori vselej tako in boš mnogim pomagal k pokori.

20. Manj svoje lastne volje ima, kdor se v vsem po Božji volji ravna.

21. Čahej, stopi doli z drevesa napuha in posvetne modrosti v šolo ponižnosti Kristusove, potem še le boš moder in učen.

22. Kdor tudi v bridkosti Boga hvali, mu poje naj prijetniši himne.

23. Ena naj hujših reči je ta, ker se tako malo ljudi boji male pohujševati z zanikarnim izgledom, posebno s kletvinjo in mnogoterimi nespodobnostmi!

24. Mesu služiti se pravi: dušo ubiti!

Listek za raznoterosti.

Huda ura. Po več krajih ob Celovcu je toča strašno pobila in vse pokončala in tudi po mestu samem razgrajala. — Bog nas vari take groze! Dozdaj je pri nas še vse lepo po polji in veliko že požetega. Ljudje pa naj zapusté živinsko in zverinsko življenje ter ne dražijo pravice Božje, ki v trenutku vse lahko uzače, kar je lepo kazalo.

Ravno ta dan (v saboto proti 5) je toča med groznim viharjem v Terstu in po okolici naredila veliko škode, če tudi je vse skup terpelo samo 10 minut. — V tem mestu so že pred nekaj leti tožili, kako se s hlapčevskim delom dan Gospodov skruni. Tudi v Ljubljani so jeli posnemati neki ljudje to bogoskrunstvo, če tudi je mestna gosposka prepovedala! Božja šiba včasih dolgo méri, pa zanesljivo udari.

V Celovcu so v nedeljo novi knez in škof Peter Funder slovesno obhajali svoje vmestovanje v stolno cerkev. Ravno nam je došel v roke tudi zadevni slovenski pastirski list, o katerem več prihodnjič.

Pri slavni akademiji v Vatikanu je izmed Slovencev č. g. knezo-skofov kaplan A. Koblar verlo deklamoval poezijo r. Lotriča: „Triglav Balkanu“. Več o akademiji prih.

Praški prošt mons. Štulec je bil 8. t. m. pri osebnem zaslišanju od Nj. Svetosti izvoljen za domačega prelata.

Novo okrožnico so sv. Oče Leon XIII razglasili v praznik ss. Petra in Pavla. Le-tá pojasnuje visokim glavam, kje da je vir sedanjega kraljemorskega stanja, obravnava velik del cerkveno-pravnega stališa in bo v nekem oziru zaupljivo imela več nasledkov, kakor vse dosedanje. Ker je zdaj slovensko romanje ves pozor na-se obračalo, pride prihodnjič več o tej prevažni encikliki. Leon XIII so res: „Luč na nebu!“

V slavo slovanskim romarjem. Sv. Oče so zapovedali 1500 srebrnih in brončenih svetinj kovati, katerih podobe imajo ozir na praznik ss. Petra in Pavla. Kardinalu Ledohovskemu, ko predsedniku dotičnega odbora, so izročili razdeljenje tih predrazih spominic.

Kardinal državni tajnik Jakobini je tudi hotel pošlati slovanske romarje in pripravil je njihovim glavam pred odhodom prijazno južino ter „banket“ v Vatikanu. Pričujoča sta bila tudi kardinala Ledohovski in Alimonda pa več papeževih prelatov. Ob koncu prav žive veselice je kardinal Jakobini vošil srečen odhod popotnikom in povabil pričujoče terčiti na zdravje sv. Očetu. Na te besede je bilo vse po konci, vse živo, vse nezmerno navdušeno; nadškof Levovski, grof Vojnovič, mons. Štulec in škof Strosmajer so naznanjali globoko podložnost in vdanost do sv. Očeta, rekši, da odhajóci serce pustijo v Rimu. Med novimi tleskanji in živo zahvalo do kardinala Jakobinija so se romarji ločili.

Dobrotni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: Neimenovan dobroten gospod: „Na Vaše vabilo v „Danici“ št. 27 pošljem Vam tu 2 gl. za dijaško kuhinjo“... — Pn. g. stolni dekan J. Volc 2 gl. — Neimenovan gospod 1 gl. — Neka dobrotnica 50 sld. — Č. g. župnik Anton Zarnik 2 gl. — Gospá Š. 2 gl.

Za cerkev Jezusovega presv. Serca v Ljubljani: Dobrotnica 1 gl.

Za opravo ubožnih farnih cerkev naše škofije: Iz Šent Ruperta 23 gl. — Iz Osilnice 4 gld. 25 sld. — Z Verhniče 45 gl. — Gosposdičinja Ana Šmidova 50 sld. — Iz Čemšenika 11 gld. — Pri čč. gg. Uršulinaricah oddano 23 gl. 32 sld. — Iz Tujnic 19 gl. — Iz Zapog 4 gl. 72 sld. — Iz Moravč 2 gl. 30 sld. — Iz Sostrega 20 gl. 30 sld. — Iz Hotederšice 8 gl. 40 sld.

Koledniku sv. Miklavža (za novo cerkev v Bohinjski Bistrici): Č. g. J. Teran 2 gl. — Č. g. Fr. Tavčar 1 gl.

Za sv. Očeta: Iz Mavčič 25 gl. po č. g. župniku. — Č. g. Jož. Nakus, župnik, 8 gl. 65 sld. s prošnjo sv. blagoslova. — Iz Kresnic po č. g. župniku 1 gold. — Fara Ljubno z dvema gg. duhovn. pastirjema 12 gl. — Iz Šent Lovrenca po č. g. župniku A. Hočevarji fara 4 gl. — Iz Naklega darovani denar 5 gl. po č. g. župn. — Iz Polhovega gradca po č. g. župn. 80 gl. — Dobrotnica 50 sld. — Preč. g. K. Tedeschi 12 gl. — Neimenovana 1 vel. terdnjak s prošnjo sv. blagoslova za življenje in za smerno uro. — Č. g. Fr. Tavčar 1 gl. — Iz Horjula 4 gld. po č. g. župniku. — Iz Šmarske fare pri Kr. po č. g. župn. 5 gl. — Č. g. župnik in farmani Štangarski 5 gl. v dober namen. — Po č. g. J. Porentu neimen. 1 gl.

Za Propagando: Neimen. po č. g. J. Porentu 1 gl. za sv. leto.

Za bulgarski katol. misijon v Adrianopolu: Dobrotnica 50 sld. — Č. g. Fr. Tavčar 1 gl.

Za afrikanski misijon: T. V. 1 gl. 50 sld. (namesto M. V. v šte. 25).

Za sv. Detinstvo: Č. g. Val. Bergant 5 gl. 70 sld. — Z Ježice po č. g. župniku 1 gld. 56 sld. — Gospa L. O. iz oblube 1 gl. — L. A., J. O. in K. P. 1 gl. — Iz Gorice č. g. J. K. 6 gld. 60 kr. — Milošnja za sv. leto iz stare Oselice č. g. M. Gogala 9 gl. — Neim. po č. g. J. Porentu za sv. leto 1 gl.

Za šole na Jutrovem: Neim. po č. g. J. Porentu 1 gl. za sv. leto.

Za varhe Božjega groba: Iz Naklega darovanje po č. g. župn. 5 gl.